

International Trade & Investment NewsLetter

Україна, Київ вул. Велика Васильківська 9/2, оф.67,
тел. (044) 287 48 38, (044) 287 76 76, (044) 284 37 77
www.jurimex.ua , www.jurblog.com.ua

Мінфін оприлюднив для обговорення нову редакцію Закону про фінмоніторинг

Проектом нового Закону планується закріпити основні принципи запобігання протидію легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розширити перелік суб'єктів первинного фінмоніторингу, а також внести зміни до низки положень чинного закону, зокрема частині здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів та визначення порогових операцій, що підлягають фінмоніторингу.

Так, 25 липня на офіційному сайті Мінфіну було оприлюднено для обговорення проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Однією з основних новел даного проекту стала пропозиція закріплення основних принципів запобігання та протидії, зокрема запровадження ризик-орієнтованого підходу під час проведення фінансового моніторингу. Метою запровадження такого підходу є

поширення його дії на усі сфери бізнесу та реальна боротьба з відмиванням коштів не лише з боку банківського сектору, але й інших суб'єктів первинного фінмоніторингу.

Одночасно законопроект планує розширити перелік спеціальних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, доповнивши його бухгалтерами, податковими консультантами та особами, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами.

Змін зазнали також положення щодо відповідальності за неналежну організацію та проведення первинного фінансового моніторингу, а саме, в проекті передбачена відповідальність не тільки керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, але й кінцевого бенефіціарного власника, членів органів управління та контролю відповідного суб'єкта, а також відповідального працівника.

Важливою ініціативою, що без сумніву полегшить банкам порядок здійснення фінмоніторингу, є пропозиція створення Державного реєстру національних публічних діячів та членів їх сімей, інформація до якого буде вноситись Національним антикорупційним бюро на основі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Відповідне нововведення дасть можливість банкам значно знизити вірогідність порушень у виявленні зазначених діячів, а відповідно і зменшити ризик накладення санкцій НБУ.

Також проектом закону Мінфін пропонує ввести ідентифікацію учасників фінансової операції з переказу коштів (у тому числі міжнародних) на суму, що дорівнює або перевищує 30 000 грн., або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах. Такі операції повинні супроводжуватись повною інформацією про ініціатора та отримувача грошового переказу. Ідентифікація при проведенні операцій, що не перевищують зазначену суму, буде обмежена мінімальною кількістю інформації про її учасників. Проте, у будь-якому випадку, суб'єкту первинного фінансового моніторингу буде заборонено здійснювати переказ коштів у разі відсутності вищезазначеної інформації.

Щодо фінансових операцій, що підпадають під фінансовий моніторинг, то законопроектом передбачено збільшення порогу зі 150 до 300 тисяч гривень.

Чи не найсерйозніших оновлень зазнав розділ щодо відповідальності за порушення законодавства у сфері запобігання та протидію легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Законодавець окрім того, що розширив перелік відповідних порушень, ще й значно підвищив розмір штрафів за їх вчинення. Так, за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством, а також за перешкоджання суб'єкту державного фінансового моніторингу у здійсненні ним нагляду у сфері запобігання та протидії, в тому числі недопуск до проведення перевірки з питань дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, створення перешкод у її проведенні та/або неподання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит суб'єкта державного фінансового моніторингу – штраф

буде збільшено з 2000 до 50 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Штрафи за інші порушення будуть також відповідно збільшені до 10 000 - 100 000 неоподаткованих мінімумів.

В той же час планується змінити систему нарахування штрафів у випадку вчинення двох і більше видів порушень. Чинним законом передбачено, що штрафні санкції накладаються в межах більшого розміру штрафу, встановленого за вид порушення з числа вчинених, тоді як проектом нового закону розрахунок суми штрафу у разі вчинення двох і більше видів порушень запропоновано здійснювати шляхом додавання розмірів штрафів за кожний вид порушення, а також визначено максимальну суму штрафу, яка може бути застосована до суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Однак поки цей законопроект розміщено на сайті Мінфіну для обговорення та подання до нього зауважень. Таким чином до реального втілення зазначених змін йому доведеться пройти усі процедури погодження та голосування.

Змінено порядок розкриття банківської таємниці

НБУ вніс зміни до Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці з метою приведення їх у відповідність з вимогами Законів України «Про валюту і валютні операції» та «Про банки і банківську діяльність».

Відповідні зміни були внесені Постановою НБУ від 20 липня 2018 року та набудуть чинності одночасно із Законом України «Про валюту і валютні операції».

Передбачається, що банкам буде дозволено надавати інформацію, що містить банківську таємницю під час здійснення валютного нагляду, у тому числі в разі запровадження Національним банком заходів захисту відповідно до Закону України «Про валюту і валютні операції».

Нагадаємо, що відповідний Закон визначає суб'єктами валютного нагляду органами валютного нагляду, серед яких НБУ та ДФС, а також агентів валютного нагляду. Саме ці суб'єкти у процесі здійснення своєї діяльності отримують доступ до інформації, що становить банківську таємницю.

Невиконані фінансовими установами постанови про штраф будуть внесені до реєстру

У разі невиконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу постанови про застосування штрафу у встановлений строк вона вноситься Держфінмоніторингом до Єдиного державного реєстру виконавчих документів та не пізніше наступного дня пред'являється до органів державної виконавчої служби для примусового виконання у порядку, встановленому законом.

Такі зміни були внесені у Порядок розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового

знищення, і застосування санкцій Наказом Мінфіну від 25 червня 2018 року, який набуде чинності через 30 днів після опублікування повідомлення про початок роботи відповідного реєстру .

Чинна редакція відповідного положення передбачає, що у разі невиконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу постанови про застосування штрафу у встановлений строк Держфінмоніторинг передає її до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

Підготувала:

Ірина САГАЙДАК, юрист, помічник адвоката